

# Folytatja munkáját az MSZMP kongresszusa

## Kádár János találkozott az SZKP küldöttségével

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára kedden a Budapesti Kongresszusi Központban találkozott a Szovjetunió Kommunista Pártjának küldöttségével, amely Grigorij Romanovnak, az SZKP KB Politikai Bizottsága tagjának, a Központi Bizottság titkárának vezetésével részt vesz az MSZMP XIII. kongresszusán.

Grigorij Romanov tolmácsolta a szovjet kommunisták, a testvéri szovjet nép üdvözlését, és további sikereket kívánt a XIII. kongresszus munkájához. Kádár János és Grigorij Romanov tájékoztatta egymást az MSZMP, illetve az SZKP napirenden levő feladatairól. Véleményesére került sor a két ország, a két párt együttműködésének fejlesztéséről, valamint a nemzetközi élet néhány időszerű kérdéséről.

A szívélyes, baráti légkörű találkozón részt vett Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Szürös Mátyas, a Központi Bizottság titkára és Kótai Géza, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője, valamint Konsztantyin Ruzsakov, az SZKP KB titkára, Alekszandr Homjakov, az SZKP Tambov megyei bizottságának első titkára és Vlagyimir Bazovszkij, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, az SZKP KB tagjai.

Oláh István:

## Szocialista rendünk védelme kötelezettség

Oláh István vezérezredes, honvédelmi miniszter, a magyar néphadsereg küldötte bevezetőben elmondotta:

— A kommunisták a hadseregben is nagy felelősséggel vitták meg az előző kongresszus óta végzett munkát. Jó érzéssel állapítottuk meg, hogy a hadseregben erős, jelentős politikai befolyású párt-szervezetek dolgoznak, amelyek eredményesen töltik be szerepüket. A kommunista katonák meggyőződéssel támogatják a párt politikáját.

A felszólaló a továbbiakban rámutatott: ma amikor a katonai erőfeszítések és lépések szinte meghatározói a nemzetközi helyzetnek, a honvédelem ügye, a védelem helyzete a párt politikájá-

nak is fontos része. Honvédelmi politikánk huzamos idő óta kiegyensúlyozott, reális, megalapozott, amelyet társadalmunkban széles körben megértettek és magukévá tettek a dolgozó emberek. Ennek tudható be, hogy az állampolgárok túlnyomó többsége eleget tesz honvédelmi kötelezettségeinek; a párt-, állami és gazdasági szervezetek aktív, hozzáértő részesei az ország védelmi erőfeszítéseinek.

Ezután arról szólt, hogy békénk, biztonságunk oltalmazása, a haza, szocialista rendünk védelme, legnemzetesebb ügyünk, széles értelemben az ország egészségének, valamennyi állampolgárnak senki másra át nem ruházható kötelezettsége.

Dr. Cserhádi István:

## Magas szintű orvosképzés — népünk egészségének megóvása

Megyénk kongresszusi küldötte, dr. Cserhádi István, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora hozzászólását a következő gondolatokkal kezdte:

— Amikor a megyei párt-értekezleten megválasztottak e kongresszus küldöttének, azon gondolkodtam, miről beszéljek, ha hozzászólásra lehetőséget kapok. Azt gyorsan eldöntöttem, hogy saját szakterületemről, orvosi és oktatói hivatásomról maradjak, felhasználva az egyetemen belül és kívül szerzett eddigi tapasztalataimat. Jó néhány munkatársam, elvtársam, barátom, felettesem véleményét is kikértem. Mindenki ellátott jó tanácsokkal. Ha mindezeket elmondanám, nagyon visszaélnék az elvtársak türelmével. Ezért szó szerint ragaszkodom a hozzászólás kifejezéséhez. Arról mondom véleményemről, amellyel az értekezleten, támogatom és kérem, hogy a tisztelt kongresszusi küldöttek is fogadják el.

A beszámolóban ez olvasható: „... több mint száz-ezer kórházi ágyon folyik gyógyítás. Az ágylétszám módosításában lassú az előrehaladás. Jelentősen emelkedett az egészségügyi szakdolgozók száma. Napirendre kell tüzni az egészségügyi ellátás irányításának, működési mechanizmusának korszerűsítését.”

## Nem a mennyiség, a minőség a döntő!

Meggyőződésem, hogy további kórházi-klinikai ágy-számnöveléstől nem várható az egészségügyi ellátás színvonalának emelkedése. Nem a mennyiségi kérdések döntőek, hanem a minőség, az ágystruktúra összetételének a megváltozása. Számos fekvőbeteg-gyógyintézményünk lát el szakmai szempontból egyszerű, mindennapi feladatokat olyan ágyakon, melyek a súlyosabb, a komplikáltabb, vagy az oktatás célját is szolgáló betegek számára sokkal hasznosabbak lennének. Az ellátás színvonalának emelése csak így lehetséges: az oktatás is, melyről később még néhány megjegyzést szeretnék tenni.

Elvileg abból kellene kiindulni, hogy csaknem minden járóképes beteg kivizsgálható rendelőintézetekben, illetve speciális ambulanciákon. Nagyon kevés az olyan vizsgálat, melyek elvégzése miatt kórházi-klinikai ágyat kell igénybe venni. Ezek is legfeljebb néhány napig tartanak az előkészítéssel és a vizsgálat utáni megfigyeléssel együtt.

Ezután lehet dönteni, hogy a kezelés, vagy a további vizsgálatok szükségessége tisztázható a gyógyintézetben történő elhelyezéssel. Ehhez megfelelő személyzet és felszerelés kell. Mint általában minden, az egészségügyi ellátás, a különböző diagnosztikai és gyógyítási eljárások sem váltak olcsóbbá az utóbbi időben. Az egészségügyi munkájának színvonala elsősorban a felszereléssel, a műszerezettséggel és a személyzet szakmai tudásától függ. A vizsgálatokhoz, a kezelésekhöz szükséges gépek, műszerek igen drágák, sokszor valutaigényesek. E gépesítés nem ha-

sonló más területekhez, mert itt több ember szükséges ehhez. Ezért a 130 ezer egészségügyi szakdolgozó létszám csak a jelenlegi feladatokhoz elegendő akkor, ha mindenki dolgozik. Igen magas, átlagosan 10–20 százalék a gyermekgondozási segélyen, táppénzen levők száma. További fejlesztés, színvonal-emelés létszámmegnyeléssel jár.

Néhány évtizeddel ezelőtt a ma is sokat emlegetett házi doktor hallgatóval, vénnyomóval, esetleg vérnyomásmérővel rendelkezett. Ma műszerek, berendezések, gépek és valóban hatékony gyógyszerek tömege áll rendelkezésünkre. Ezeknek ára van. A mai kor követelményeinek, lehetőségeinek megfelelő ellátáshoz több pénz, nagyobb dolgozó létszám szükséges.

## Az egyetem nem zárt intézmény

Az integrált és a lépcsőzetes vagy progresszív betegellátás terén szűkebb környezetünkben is jelentős fejlődés tapasztalható. Egyetemünk Szeged város illetékeseivel, kórházával — melyből reméljük rövidesen egyetemi szintre emelhető — feladatokat ellátó gyógyintézmény válik — egyetemi bizonyos egészségügyi ágazatok fejlesztését, tájékoztató és a lehetőségekről, a szükségletekről. Hasonló, folyamatban levő terveink vannak Csongrád megye egészségügyi vezetőivel, de az egyetem vonzáskörzetébe tartozó többi (Bács-Kiskun, Békés, Szolnok) megyével is. Az integrált egészségügyi ellátáshoz részben új struktúra, jobb információ kell. A progresszív betegellátás Achilles-sarka a feladatok pontos meghatározása, elosztása, és ezek maradéktalan végrehajtása. Gondolnunk kell az egészségügyi hierarchikus rendszer bizonyos megváltoztatásán, a jogkörök, a hatáskörök kiterjesztésén, illetve korlátozásán is. Az egyetemen kinyitott a terület felé, nem zárt intézmény többé. Ez nemcsak a betegellátásban, hanem hallgatóink gyakorlati oktatásában is megnyilvánul. A hozzánk tartozó terület megyei és jó néhány városi kórháza is rendszeresen oktatja hallgatóinkat a gyakorlati ismeretekre.

„Az egyetemek és főiskolák mindenekelőtt alapos, szakmai ismereteket adnak a hallgatóknak. Az oktatás tárgyi és személyi feltételei nem tartottak teljes lépést... a mennyiségi és minőségi követelmények növekedésével” — írja a beszámoló.

Nem akarom teljesen az elején kezdeni, például a középiskolai oktatásról beszélni, de az egyetemi felvételi vizsgákat meg kell említeni. A pontszámok felmérése, különböző tárgyak beszámítása esetleg „szét-húzza” a mezőnyt, de az alkalmasság, a hivatásérzet megállapítására nem nyújt megfelelő támpontot. A fél, esetleg egy óráig tartó szóbeli vizsga is alkalmatlan erre. Azt hiszem, hazánk egészségügyi ellátása nem károsodna, ha egy ilyen felvételi feltételes jellegű lenné. A megfelelőek egy évet eltöltenének különböző, erre a célra kijelölt egészségügyi intézményekben, és ezután kezdenék egyetemi tanulmányaikat a munkahe-lyükre kapott megbízható és alapos vélemény alapján. Igaz, ez megnyújtaná a képzési időt, beleszámítva a diploma megszerzése utáni katonai szolgálatot is, de talán néhány helyen — akár kísérletként is — érdemes lenne megvalósítani.

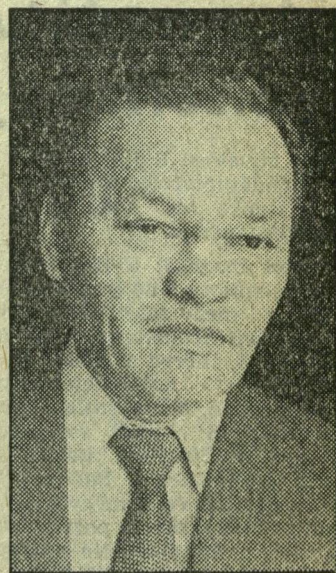
Ami a hallgatóink tanulását, fegyelmét illeti, kifogásunk nem lehet. A meg-erősítő felvételi vizsgák után tapasztalható bizonyos „kiengedés”, majd nekifutás, később időnként egy-egy lazítás. Ez utóbbiban közrejátszik a végzés utáni, a pályázatokkal kapcsolatos, számukra sokszor megoldhatatlan nehézség is. A jelenlegi pályázati rendszer nem alkalmas arra, hogy lényeges különbségeket tegyünk: a legjobbak, a leg-érdemesebbek valóban oda kerüljenek, amely felkésztetésüknek megfelelő, hogy az egyetem munkájukat, eredményeiket ezzel is elismerje. Ki kell mondanom: a pályázatok odaítélésénél nagyon sokszor döntő az összekötés, a protekció és nem a rátermettség, nem az egyetemen végzett munka. A pályakezdezők nehézségei lényegében hasonlóak az értelmiség többi csoportjához, anyagi és egzisztenciális gondjaihoz. Differenciált támogatásuk — amit Kádár elvtárs szóbeli előterjesztésében említett — elősegítené a káderpolitikai elveink jobb megvalósítását is. Nem növeli lelkesedésüket az sem, hogy az utóbbi időben a tömegtájékoztatás bizonyos hibát, vétkességet vagy bünt elkövetett orvosokat talán túlzottan „népszerűsíti”. Az etikai bizottságok feladata nemcsak az egészségügyi dolgozók ellen tett bejelentések vizsgálata, hanem a megalapozatlan feljelentések elleni védelem is.

A kórház- és egészségügyi dolgozók ellen tett bejelentések vizsgálata, hanem a megalapozatlan feljelentések elleni védelem is.

Ugy gondolom, ami az egészségügyi ellátás és az oktatás területén megindult, biztatónak látszik. Tovább kell lépniük, fel kell zárkóznunk, ami több anyagi áldozatot és jobb személyi feltételeket követel. Ezt rövid időn belül kell megtenniük, mert a késedelem újabb és nagyobb anyagi ráfordításokat igényelhet. Nemcsak a beszerzéseket, a létszámfejlesztést, az ágyösszetétel megváltoztatását értem ezen, hanem az egyetemi intézetek, klinikák felújítását, rekonstrukcióját is. Ilyen igény és szükségesség valamennyi orvos-egyetemen jelentkezik. Ez azért is lényeges, mert ott képezzük ki azokat a hallgatókat, a jövő orvosait, akik esetleg néhány év múlva éppen bennünket is vizsgálhatnak, kezelhetnek és gyógyíthatnak. Nemcsak a rólunk van szó, hanem arról, hogy magas szintű kiképzésük, munkájuk feltételeinek javítása egész népünk egészsége megóvásának vagy helyreállításának, életmódbeli megváltoztatásának, anyagi, szellemi és létszámbeli gyarapodásának egyaránt záloga.

## A kórház- és egészségügyi dolgozók ellen tett bejelentések vizsgálata, hanem a megalapozatlan feljelentések elleni védelem is.

Egy orvos kiképzéséhez hat év alatt mintegy 6660 óra szükséges. Ezután bizonytalan ideig tartó továbbképzéssel válnak alkalmassá arra, hogy az alapellátásban önállóan tevékenykedjenek. Fogorvos-hallgatóink ötévi tanulást követően alkalmazhatók, kész szakembernek tekinthetők. E különbség oka valószínűleg összetett, de az ok elsősorban bennünk, oktatókban az általunk tanított ismeretanyagban keresendő. Az is igaz, hogy az említett óraszám mintegy 15–20 százalékát nem a szorosan vett szakmai tárgyak teszik ki, hanem például nyelvtan, testnevelés stb. Arra kell törekednünk, hogy a megadott időn, óra-



számmon belül olyan képzést biztosítsunk, melyre a társadalomnak, az egészségügyi ellátásnak szüksége van. Oktatási terveinket, tematikánkat tehát a társadalom igényeinek fokozottabb figyelembevételével kell kialakítanunk.

Hallgatóink kollégiumi elhelyezésében az utóbbi években jelentős fejlődés történt. Hála az életkörülmények, a lakáskultúra színvonalának emelkedésének, hallgatóink is igényesebbek lettek. Ugyanez vonatkozik szakdolgozóinkra, a nővérekre, illetőleg betegeink nagy részére is. Hallgatóink, szakdolgozóink, sőt betegeink sem lelkiesednek a nagy, több ágyas szobáért, kórteremért, ahol 10–20 vagy ennél több személyre jut egy mellékhelyiség, fürdőszoba. Az úgynevezett kórház-kultúra elsősorban az egyetemi klinikákon még igen sok kívánivalót követel. Igaz, a múlt év őszén indult meg egy új klinikai tömb építése, melynek előrelátható költsége több mint 1 milliárd forint. Egyetemünk, Szeged városa és Csongrád megye nevében köszönet illet minden tesztület és személyt, akik segítettek. Sajnos azonban ez sem változtat az elmondottakon, a jelenlegi épületek állapotán.

Ugy gondolom, ami az egészségügyi ellátás és az oktatás területén megindult, biztatónak látszik. Tovább kell lépniük, fel kell zárkóznunk, ami több anyagi áldozatot és jobb személyi feltételeket követel. Ezt rövid időn belül kell megtenniük, mert a késedelem újabb és nagyobb anyagi ráfordításokat igényelhet. Nemcsak a beszerzéseket, a létszámfejlesztést, az ágyösszetétel megváltoztatását értem ezen, hanem az egyetemi intézetek, klinikák felújítását, rekonstrukcióját is. Ilyen igény és szükségesség valamennyi orvos-egyetemen jelentkezik. Ez azért is lényeges, mert ott képezzük ki azokat a hallgatókat, a jövő orvosait, akik esetleg néhány év múlva éppen bennünket is vizsgálhatnak, kezelhetnek és gyógyíthatnak. Nemcsak a rólunk van szó, hanem arról, hogy magas szintű kiképzésük, munkájuk feltételeinek javítása egész népünk egészsége megóvásának vagy helyreállításának, életmódbeli megváltoztatásának, anyagi, szellemi és létszámbeli gyarapodásának egyaránt záloga.

Janzer Frigyes:

## Minőség, érték, realizmus

Janzer Frigyes szobrászművész, Budapesti küldötte felszólalása elején a párt és a kormány kultúrpolitikáját méltatta, majd kifejtette: a napokban a Műcsarnokban megnyílt képzőművészeti kiállítás is bizonyosságot tesz amellett, hogy ha van kitűzött cél, ha méltó feladat elé állítják a művészeket, nem maradhat el az eredmény sem.

A továbbiakban arról szólt, hogy — sajnos — sokszor még alapvető kategóriák is — a minőség, érték, realizmus — tisztázatlanok. A mai magyar társadalomban fel-

színre kerülő értékzavarok elsősorban a művészeti területeken fogalmazódnak meg, bár ezeket a zavarokat nem e terület termeli ki. Mindez művészi gondolkodásban, a témaválasztásban és a megfogalmazásban egyaránt bizonytalanságot okoz.

A művészek társadalmi szükségletet elégítenek ki, munkájukra társadalmi méretekben szükség van. Sokkal nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a létrejövő szellemi értékek megbecsülésére, megbecsültetésére.

Köpeczi Béla:

## Új alapokon a szakmai képzés

Köpeczi Béla művelődési miniszter kiemelte: a Központi Bizottság beszámolója és a határozattervezet is nagy hangsúlyt helyez az oktatásra, s joggal, hiszen a szó szoros értelmében annak megjavításától függ a jövőnk. A tudományos-műszaki haladás, az ipar, a közlekedés, a mezőgazdaság, de a mindennapi élet technikai feltételeinek változása is megkívánja, hogy a szakmai képzést új alapokra helyezzük. A tapasztalat azt mutatja, hogy az általános iskolai gyengességei kihatnak a szakmai képzésre is. Mindez arra figyelmeztet,

hogy a szakképzés tekintetében szorosabb kapcsolatot kell kialakítanunk a gyakorlattal.

Az oktatás szubjektív és objektív feltételeiről szólva a miniszter hangoztatta: legfőbb feladatunknak tartjuk a pedagógusok képzésének mennyiségi és minőségi fejlesztését, a pedagóguspályára jelentkezők jobb kiválasztását, a rendszeres továbbképzés megszervezését, az élet- és munkakörülmények további javítását. Emellett mintegy ötezer általános és 2300 középiskolai tanteremre is szükség lesz a következő ötéves tervben.